

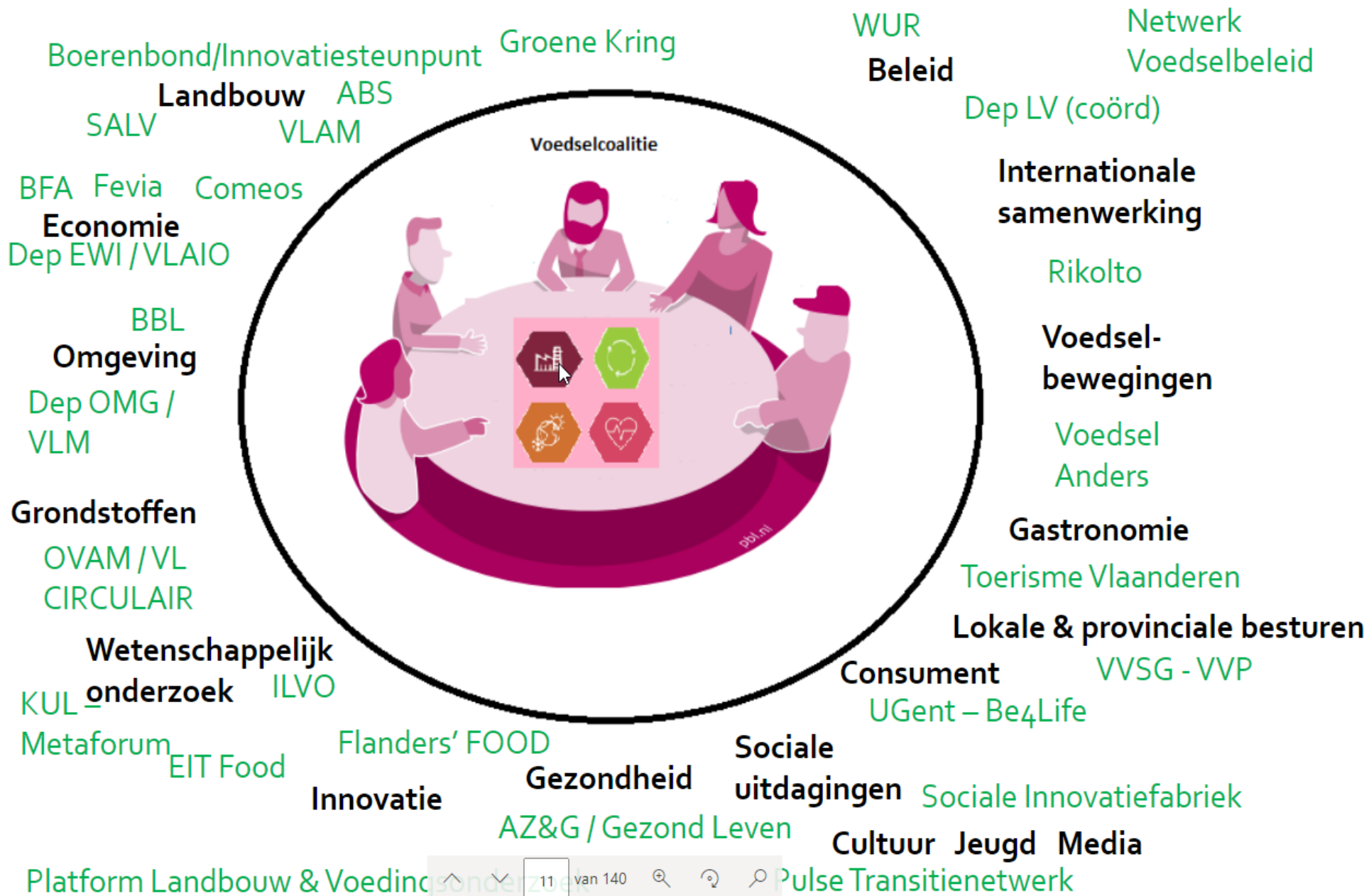
Vlaanderen
is landbouw & visserij

Vlaamse voedselstrategie

Naar een 'deal' voor agro-ecologie?

Thema's & waarden rond de tafel in voedselcoalitie

Vlaams netwerk Voedselbeleid (17 entiteiten)

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

VLAM.be

DEPARTEMENT
OMGEVING

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

VLAANDEREN
CIRCULAIR

DEPARTEMENT
ECONOMIE
WETENSCHAP &
INNOVATIE

AGENTSCHAP
INNOVEREN &
ONDERNEMEN

DEPARTEMENT
WERK &
SOCIALE
ECONOMIE

DEPARTEMENT
WELZIJN
VOLKSGEZONDHEID
EN GEZIN

AGENTSCHAP
ZORG &
GEZONDHEID

VLAAMS INSTITUUT
**GEZOND
LEVEN**

DEPARTEMENT
KANSELARIJ &
BUITENLANDSE ZAKEN

HET
FACILITAIR
BEDRIJF

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

TOERISME
VLAANDEREN

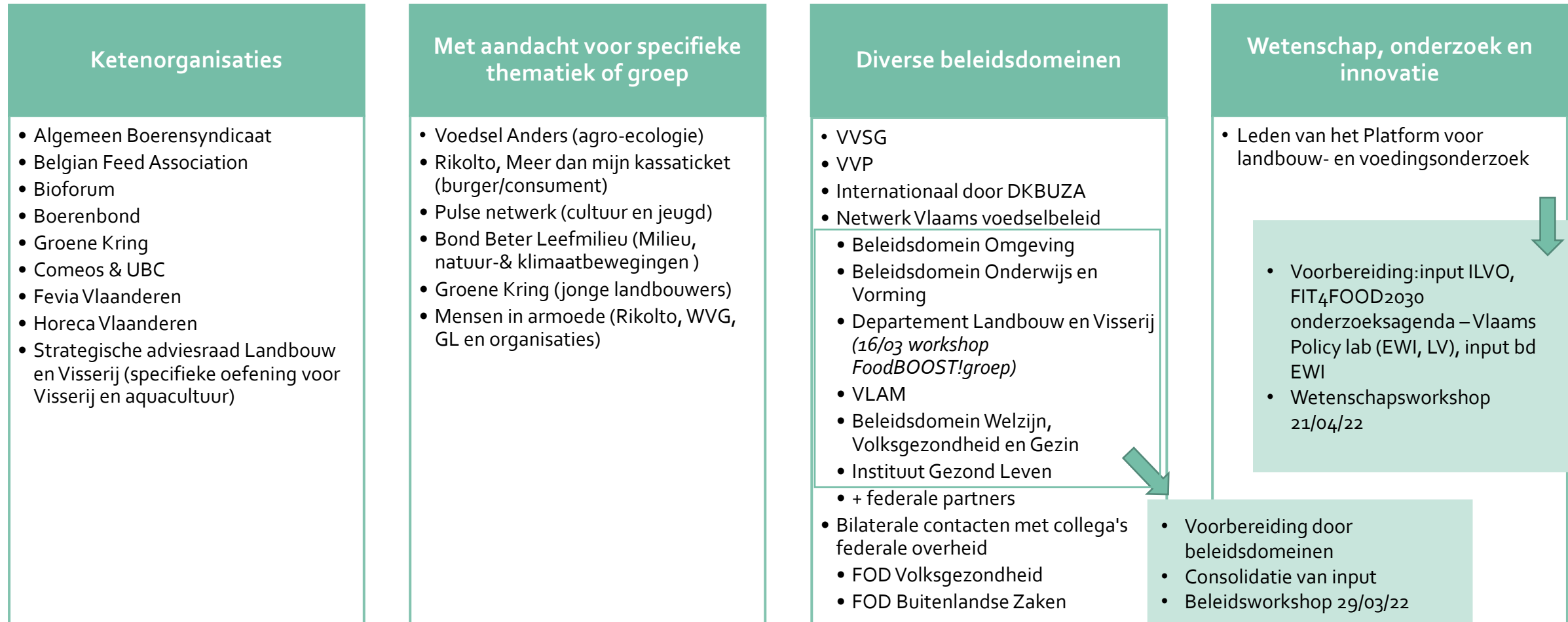
Vlaand
is landbouw

De Voedseltop

▶ 3 delen

- 29/11 vm: toonmoment bij 10tal voorbeeldbedrijven/organisaties (Vlaanderen)
- 29/11 nm: high level communicatiemoment met captains of food (Roeselare)
- 02/12 hele dag: inhoudelijk symposium/conferentie met stakeholders (Brussel)

Exploraties: het overzicht van de input

Continue benchmark naar internationaal niveau, Europees niveau en andere gewesten binnen België

- Ter voorbereiding werden de voedselstrategieën van Brussel, Wallonië geanalyseerd en de gepaste werkpaden die kunnen bijdragen aan de geformuleerde strategische doelstellingen op de tafels gelegd ter inspiratie bij diverse workshops.
- Daarnaast werden ook de geformuleerde action tracks die werden samengebracht naar aanleiding van de VN voedseltop geanalyseerd en ter inspiratie op de tafels gelegd bij diverse workshops.

De grote synthese

A. Mogelijkheid tot herformuleren **SD's**

→ Verwerkt in doelstellingen

B. Aanbrengen van **werkpaden**

→ Via exploraties

929

→ Clustering

448

→ Synthese

107

Werkpaden werden vooral samengevoegd, soms doorgeschoven naar ander niveau (actie, beschrijving SD, randvoorwaarde)

C. 23/05 workshop voedselcoalitie

DOELSTELLINGENKADER VOEDSELSTRATEGIE

Gezonde en duurzame voeding voor iedereen

- **SD 1:** Gezonde en duurzame voedingspatronen als gezamenlijke missie
- **SD 2:** Een voedselomgeving creëren waarin gezonde en duurzame keuzes de gemakkelijkste keuzes zijn
- **SD 3:** Voedselongelijkheid bestrijden
- **SD 4:** Een voedselcultuur nastreven waarin elke burger voedselgeletterd is

Voedselsysteem binnen ecologische grenzen

- **SD 5:** De omslag naar een circulair voedselsysteem versnellen
- **SD 6:** Zorg dragen voor de omgeving, de biodiversiteit en het dierenwelzijn
- **SD 7:** Een klimaatneutraal en klimaatslim voedselsysteem
- **SD 8:** Ketenbreed voedselverliezen minimaliseren en voedselreststromen zo hoogwaardig mogelijk inzetten
- **SD 9:** De eiwitproductie en eiwitconsumptie verduurzamen en diversifiëren

I. Leren veranderen

II. Systemisch denken

III. Samenwerken over de grenzen heen

Voluit voor een veerkrachtige voedsel economie

- **SD 10:** Samenwerking en vertrouwen in de keten versterken
- **SD 11:** Wendbaarheid versterken in een wereld vol verandering
- **SD 12:** Een eerlijke prijs voor de voedselproducent realiseren
- **SD 13:** Kwalitatieve instroom van voedselproducenten garanderen en hen een duurzaam toekomstperspectief bieden
- **SD 14:** Tewerkstelling bevorderen doorheen de voedselketen
- **SD 15:** Vlaanderen culinair op de kaart zetten
- **SD 16:** Eerlijke en duurzame handel bevorderen

Voedsel verbindt boer tot burger

- **SD 17:** Verbinden van mens, natuur en voedsel
- **SD 18:** De ware prijs van voedsel in rekening brengen
- **SD 19:** Het vertrouwen van de burger in voedsel verhogen

+100 werkpaden,
beschreven in basistekst

Laatste stap: voedseldeals (actieniveau)

- **Filosofie**
  - geen 100 nieuwe kleine acties opstarten her en der, maar enkele ambitieuze & impactvolle hefboomacties initiëren.
  - Zoeken naar '**voedseldeals**' die de voedselstrategie in de praktijk zetten
- **Basis** = resultaten exploratieronde
- **Criteria** om een deal te zijn:
  - Speelt in op vaak aangehaalde werkpaden (*gedragen*)
  - Draagt bij aan de realisatie van meerdere SD's (*impact – hefboom*)
  - Er is nog geen voedselwerf of actieplan of... dat hierop focust (*meerwaarde*)
- Niet iedereen moet zich engageren in elke deal: niet altijd even relevant + we kijken ook naar 'coalition of the willing'

Waar staan we?

- Voorstel van 11 mogelijke deals opgemaakt op basis van exploratierondes en afgestemd
  - Voedselcoalitie, netwerk voedselbeleid, kabinet LV, platform voor landbouw- en voedingsonderzoek
- **Nu: verkenningsfase door 'informatieur'**
- Sept/okt: uitwerking voorstel
  - Wat concreet, zicht op trekkers en partners, grof plan van aanpak
- Voedseltop (eind nov):
  - lancering, engagement partners
  - Moment om deal te tonen
- Concrete uitvoering deal: na top; nog te bepalen (plan van aanpak)

11 deals (+ informateur)

1. Sociale distributieplatformen structureel uitbouwen (WVG)
2. Sleutelen aan de voedselomgeving in retail en catering (Dep OMG/AZ&G/GL)
3. School als hefboom voor de burgerconsument van morgen ? (*overleg met dep O&V*)
4. Een onafhankelijk expertisepunt voor integrale blik op voedsel ?
5. **Agro-ecologie omarmen in de landbouwpraktijk** (Dep LV)
6. Ketendeal sluiten voor een eerlijke prijs voor de producent (Dep LV)
7. Werken aan gezondere producten in de voedingsindustrie ? (*overleg met AZ&G*)
8. Financiering en richting geven aan investeringen, onderzoek en innovatie (Dep EWI/VLAIO)
9. Aanspreekpunt voor voedselveranderaars opzetten (Dep EWI/VLAIO)
10. Voedselstrategieën op lokaal, regionaal en provinciaal niveau (VLM-VVSG)
11. Proactief bijdragen aan Europees debat duurzaamheidslabeling en ware kostprijs (dep OMG)

Verkenning (voortschrijdend inzicht)

- Veel geïnteresseerde partners
  - Dep. Omgeving
  - Dep. LV
  - ILVO (LLAEBIO, consortium agroforestry)
  - Voedsel Anders + BBL + Rikolto (tekst krijtlijnen)
  - VLAM (vanuit bio)
  - EIT Food (vanuit regeneratieve landbouw)
  - Boerenbond
  - ...?
- Nog? ABS, Boerenforum, INBO, VLM, Farming for climate, Quartes, Fabulous Farmers, HoGent/Odisee/UGent/ULB...
- In latere fase nog breder betrekken

Verkenning (voortschrijdend inzicht)

- Al veel bezig:
  - Onderzoek: LLAEBIO, EU-partnerschap, specifiek: consortium agroforestry, ...
  - Maatschappij: Voedsel Anders, voedseltafel voedselbosstrategie,...
  - Beleid: nieuw strategisch plan bio, subsidies en maatregelen in GLB e.a. (maar versnipperd/onduidelijk? En barrières)
- Nood aan:
  - Begrip bekend maken, concreter maken, 'taboe' wegnemen (beleidsmakers én breder)
  - Vorming, advisering, educatie (zowel L&T als breder)
  - Verdienmodel → ESD-verhaal belangrijk
  - Coherent beleid, wegnemen barrières, ondersteunen/faciliteren
  - Voedselsysteeminvalshoek
  - Doelgroep: ZOWEL brede landbouwgemeenschap ALS 'pioniers'
- Aandachtspunten: moeilijke afbakening, onbekend = onbemind, risico greenwashing, overtuigen wie er niet meteen baat bij heeft

Verkenning (voortschrijdend inzicht)

- Concrete voorstellen:
  - Focusgroep(en) voor brede betrokkenheid: verfijning noden en voorstellen
  - Beleid: beleidsscan? Agroforestry: experiment betere link tss onderzoek en beleid?
  - Vorming: versnelling hoger schakelen (mogelijkheden navo, experiment hogescholen, opleiding AE Food Forest Institute...)
  - Bekend maken: concrete vertaling naar verschillende doelgroepen (landbouwers, L&T onderwijs, burger/consument, actoren in voedselsysteem, beleidsmakers)
  - Systeendenken: experimenteerruimte voor pioniers?
  - Onderzoek: inspelen op EU-partnerschap
  - Voorbeeld Wallonië

5. Agro-ecologie omarmen in de landbouwpraktijk

- Deal = engagementsverklaring
  - breder uitdragen AE → brede landbouw/voedselgemeenschap
  - verder verdiepen AE → pioniers, ruimte voor innovatie, experimenten, systeemdenken
- Aanpak
  - Sept-okt: werken aan ruw voorstel inhoud deal (bewust vaag)
  - 29/11 (voedseltop): deal aankondigen, incl. engagement partners
  - 2023: start uitvoering
    - Beleidsscan en focusgroepen als eerste stap
    - Trekker???

Vragen voor vandaag

- Deal haalbaar, wenselijk?
- Zit richting goed? Te breed of net niet breed genoeg?
- Missen we nog andere grote noden?
- Suggesties? Concrete voorstellen?
- Interesse om mee uit te werken?

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Op de hoogte blijven?

<https://lv.vlaanderen.be/nl/beleid/vlaamse-kost-voedselstrategie>

Nieuwsbrief Voedsel

LinkedIn groep 'Go4Food – Vlaams Voedselbeleid'

voedsel@lv.vlaanderen.be

mart.vanhee@lv.vlaanderen.be

